

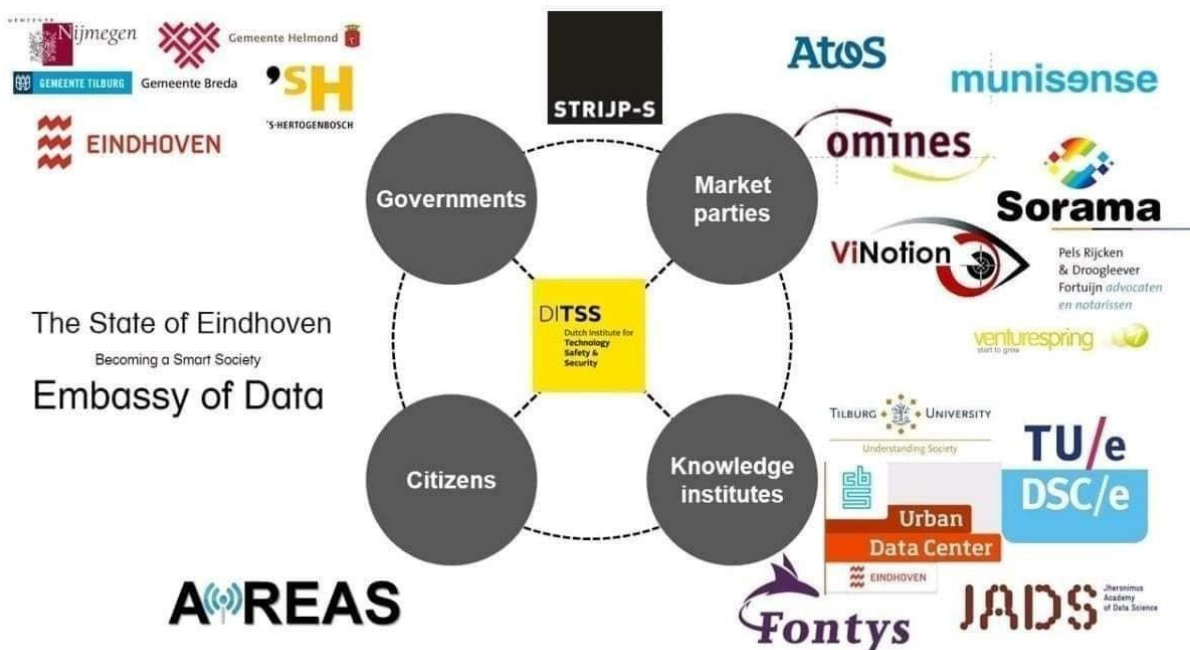
Samen werken aan ons welzijn in Acht en Achtse Barrier

Op 14 december kwamen ruim 60 inwoners van Eindhoven Noord bij elkaar in de Mortel. Zij hadden zich aangemeld voor het AiREAS (www.aireas.com) programma dat samen met het leefbaarheidsfonds van Vliegveld Eindhoven en lokale sociale partners wordt uitgevoerd de komende twee jaar. Voor velen een moment van betrokkenheid en belangstelling in de eigen bijdrage in beïnvloeding en bewustwording rondom ons welzijn in de wijken. Maar wat gaat er zoal gebeuren? Hierbij een antwoord op de verschillende vragen.

Wat is AiREAS?

AiREAS is een zogeheten “niveau 4” multidisciplinair samenwerkingsverband rondom **menselijke kernwaarden**, in dit geval **luchtkwaliteit en gezondheid**. Niveau 4 betekent dat iedereen meedoet, zowel de overheid, de inwoners, de bedrijven en de kennisinstellingen. Maar het begint bij onszelf als mens. AiREAS is in 2011 opgericht uit de overkoepelende Stad van Morgen aanpak (www.stadvanmorgen.co), een Eindhovense stichting waarin het participerende niveau 4 gedachtegoed is ondergebracht als “Sustainocratie”.

AiREAS werkt volgens de prioriteit *gezondheid en luchtkwaliteit* in een gebied en het dynamisch clusteren van mensen en instanties rond concrete, prioriteit gerelateerde projecten. AiREAS is menselijke kernwaarde gedreven, niet geld noch politiek. Daar zijn gaandeweg enorm veel partners bij betrokken geraakt. AiREAS kreeg daarvoor in 2015 de Europese prijs voor samenwerking van VINCI electronics. Gisteren werd het award van dataveiligheid uitgereikt en staat AiREAS als enige erkende organisatie op de plek van participerend burgerschap.

Award uitreiking

AiREAS is geen bedrijf maar een sustainocratische beweging waarin iedereen een rol kan spelen mits deze bijdraagt aan het hogere doel van luchtkwaliteit en onze gezondheid. Zo ziet het samenwerkingsplaatje er op dit moment uit.

+

De enorme betrokkenheid die gaandeweg is ontstaan

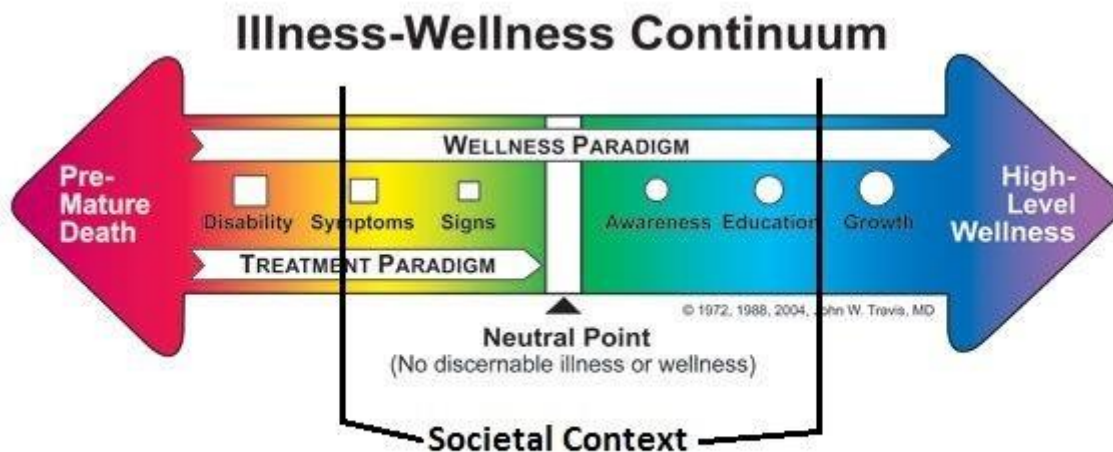
Wat houdt dit project in Noord Eindhoven precies in?

In de loop van de decennia is de leefomgeving in Noord Eindhoven flink veranderd. Wat ooit een gewilde, mooie plek was om te leven is nu verstoord door enorme verkeersaders (Boschdijk, A2, A50/A58, Kennedylaan), een groeiend vliegveld en attracties (zoals Aquabest) in de buurt. De een kan beter omgaan met overlast dan de ander maar de grote gemene deler is dat stress en ongezondheid stijgt, het algehele welzijn negatief wordt beïnvloed, en de kosten van de gezondheidszorg de pan uit rijzen. Dit nog los van de negatieve invloed op de vastgoedprijzen in de regio. Al met al een zorgwekkende situatie.

Daar willen we allemaal wat aan doen. Maar dan moeten we eerst kijken wat de negativiteit precies inhoudt zodat we op positieve manier er iets mee kunnen doen. *Het onzichtbare zichtbaar maken* noemen we dat. Want wat voor ons zichtbaar is beschouwen we als werkelijkheid en daar kunnen we wat mee, persoonlijk of door invloed uit te oefenen op anderen en instanties.

Focus op welzijn

Een van de oplossingen is door ons collectief te focussen op gezondheid en welzijn, gemotiveerd door bewustwording wegens symptomen en problemen die we historisch hebben kunnen analyseren. Zo doen we mee aan een nieuwe beweging dat een contrast vormt met de politiek economische groei focus die de problemen lijken te veroorzaken en met dure zorgsystemen trachten te verzachten. Terug naar de basis van ons natuurlijke bestaan, zoals gezondheid en welzijn focus, lijkt een veel reëlere aanpak voor duurzame vooruitgang dan de dure plakpleisters die het echte probleem lijken te maskeren. Als we het plaatje bekijken van het Wellness Continuüm dan zien dat alles begint met “bewustwording”.

Bewustwording

De signalen en symptomen van stress, ongezondheid, vervuiling uit allerlei bronnen, media uitingen, onderlinge gesprekken tussen inwoners, zijn aan de orde van de dag. Wat vooral ontbreekt is bewustwording en kennis over de daadwerkelijke samenstelling van de problemen en datgene wat men zelf kan doen om de eigen leefbaarheid en welzijn situatie te verbeteren. Dit natuurlijk in aanvulling op de druk die men uit kan oefenen met concrete en onderbouwde casus opbouw op beleid.

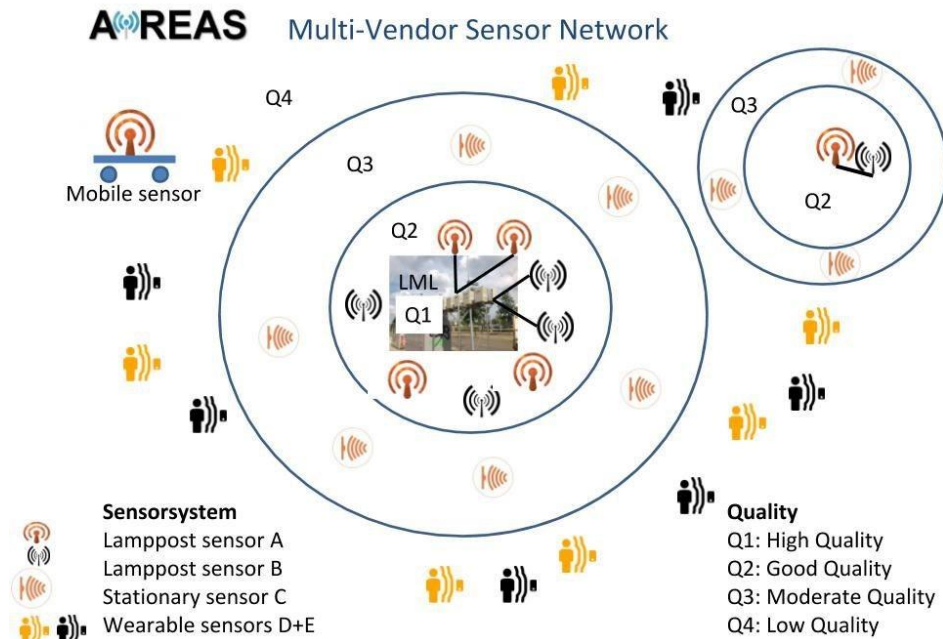
Educatie

Participerend leren noemen we dat. Gaandeweg dat bewustwording ontstaat zien we ook dat mensen hun gedrag aanpassen. Dat kan op vele manieren en het is interessant om met elkaar te kijken of we resultaten boeken op gebied van welzijn. Door de goede voorbeelden met elkaar te delen leren we. Ook lokale scholen kunnen betrokken worden zodat ook de jeugd bekend wordt met de uitdaging van een gezonde leefomgeving en levensstijl.

Het onzichtbare zichtbaar maken

Wij mensen zijn de beste sensoren met onze eigen zintuigen. Alleen is de verwerking van informatie vaak subjectief omdat de oorsprong van informatie onduidelijk is of aangewakkerd wordt door persoonlijke situaties zoals gezondheidsproblemen of innerlijke onzekerheden en angsten. Met technologische hulpmiddelen kunnen we de

waarnemingen objectief maken, onzekerheden wegnemen en oplossingen aandragen die ertoe doen. “Het onzichtbare zichtbaar maken” is tegenwoordig mogelijk op individueel niveau met kleine, draagbare sensoren. Voor meer complexe metingen zijn weer andere technologische middelen nodig. AiREAS werkt hierin op 4 niveaus

Het eerste niveau, Q1, wordt vertegenwoordigd door het landelijke netwerk van het Ministerie van volksgezondheid (RIVM). Hier heeft AiREAS nauwelijks invloed op omdat het door landelijk beleid wordt bepaald en niet door burgerbelangen. Wat wel belangrijk is op dit niveau is dat het van dusdanige kwaliteit dient te zijn dat de andere niveaus zich eraan kunnen spiegelen. Dat is de belangrijkste betrokkenheid van het RIVM.

Q2 is het regionale AiREAS ILM 1.0 en 2.0 niveau van zo hoogwaardig mogelijke meetapparatuur in een vaste meetopstelling dat als dienstverlening beschikbaar is gemaakt voor breed gebruik. Zo worden de andere niveaus er aan getoetst maar kan ook beleidsondersteunende informatie en onderzoek worden gedaan, applicaties ontwikkeld enz.

Q3 vertegenwoordigt goedkopere, vaak vaste sensoren die ingezet kunnen worden in wijken en bij mensen thuis of in communities.

Q4 zijn draagbare goedkope sensoren die extra informatie voorzien over levensstijl, individuele blootstelling, enz. In deze categorie bevinden zich ook de vele sensoren die knutselaars zelf maken, niet altijd met goed kwaliteit overzicht. Ook op Q4 niveau tracht AiREAS kwaliteit te bewaken van metingen.

Toepassing Eindhoven Noord

Belangrijk bij de toepassing van een meetprogramma is dat we duidelijk voor ogen hebben wat de context is van waaruit we meten. Concreet: wat willen we precies bereiken? Want dat bepaalt de vele keuzes die we onderweg moeten maken met elkaar. In het geval van Acht en Achtse Barrier gaat het vooral om fijnstof en geluid daar waar wij als gemiddelde of concrete inwoner er last van kunnen hebben. Dat kan thuis zijn of bij ons in de buurt. We gaan ons derhalve concentreren op informatie inzameling op niveau Q3 en Q4. Daarvoor hebben we een oproep gedaan in 't Brierke voor de volgende vrijwilligers:

- Deelnemers aan de verschillende meetprocessen, zowel met draagbare als vaste meetsensoren. Hiervoor moeten we misschien aan kunnen sluiten op uw WIFI thuis, of een andere manier met internet, bijvoorbeeld via uw telefoon.
- Technisch onderlegde inwoners die wat inhoudelijk getraind willen worden om als eerste lijns hulp te fungeren voor als bepaalde mensen er even niet uitkomen of dat apparatuur niet werkt.
- Hulp bij het administratieve proces van registratie van deelnemers en uitreiken en terugnemen van meetapparatuur.
- Verbinding met de wijkcommunicatie zoals ' Brierke, de websites, lokale media, enz.

Ruim 60 personen hebben zich aangemeld via het Leefbaarheidsteam Achtse Barrier die dit proces verder coördineert.

Hoe lang gaan we samenwerken?

AiREAS stopt pas als we niet meer nodig zijn. Als we aantoonbaar in een gezonde leefomgeving leven en in staat zijn dit zo te houden. Voor dit project echter hebben we middelen toegewezen gekregen van het Leefbaarheidsfonds Luchthaven Eindhoven voor een duur van samenwerking van 2 jaar, geteld vanaf oktober 2018. Hoe we daar verder vervolg aan geven na afloop moeten we nog bezien ook in het licht van het grotere meetnetwerk dat we in samenwerking met de 21 gemeenten en de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant willen uitrollen vanaf 2019.

Wat gebeurt er met de datagegevens?

De gegevens worden in nagenoeg real time verzameld dicht bij mensen thuis en de buurt. Dat geeft nogal wat aandachtspunten op gebied van veiligheid en privacy. Als u zelf meedoet aan de metingen dan is het totaal ervan volledig voor u beschikbaar persoonlijk, bijvoorbeeld via uw telefoon of computer middels een login systeem. Zodra wij echter de data gaan gebruiken voor publieke weergave en gebruik voor beleid of andere doeleinden dan moeten we de data zodanig bewerken dat het niet meer te verpersoonlijken is. Zo worden de gegevens verbonden aan informatie uit andere bronnen, zoals verkeer, klimaat, luchtvaart.

Voor de data hanteren we drie niveaus:

1. **De oorsprong van de data.** Dat geldt zowel voor de data die de sensoren produceren als alles wat we eraan toevoegen qua gegevens. Alles dient te voldoen aan een

kwaliteitsniveau dat voldoende houvast biedt om de gegevens onderling te verbinden (bijvoorbeeld middels tijd en gps) en te gebruiken voor verschillende doeleinden. Zo is het belangrijk om te kijken hoe vaak we meten in een tijdvak. Meten we een keer per seconde, per minuut of per 10 minuten? Dat is relevant. Als we een keer per 10 minuten meten bijvoorbeeld dan missen we misschien een voorbij vliegend vliegtuig. Als we eens per seconde meten dan bouwen een gigantische database op. Keuzes moeten derhalve slim en praktisch worden gemaakt.

In principe is alle data open voor algeheel gebruik. Dat schept de verantwoordelijkheid dat we geen data beschikbaar stellen waar misbruik van gemaakt kan worden. Veiligheid is ook een kernwaarde, net als gezondheid en gezonde lucht.

2. **De verwerking van de data.** Verwerking geschiedt volgens de verschillende doelstellingen en context kaders die we als projectteam definiëren. Omdat de data ook open wordt vrijgegeven kan een ieder ook zelf iets doen met de data. Binnen de context van AiREAS als geheel is de verwerking gericht op bewustwording, individuele interpretatie en professionele (wetenschappelijke) analyses achteraf. De verschillende partners, zoals burgers zelf, overheid, innovatief ondernemerschap, onderwijs of de wetenschap kunnen hun eigen verwerking wensen en uitvoeren.
3. **De weergave van de data.** Data komt uit het systeem in de vorm van nietszeggende stijgende en dalende lijntjes. Wat voor betekenis we eraan geven ligt aan de relevantie erom heen. Bijvoorbeeld, wat zegt de hoogte van een lijntje over eventuele gezondheidsrisico's? Vanuit AiREAS wordt gewerkt aan een soort cockpit waarin alle relevante gegevens zichtbaar zijn voor visuele interpretatie door mensen zonder ervaring. Hierin wordt vooral gekeken naar wat er speelt in de gemeenschap. In Eindhoven Noord is dat het vliegverkeer, de verkeersaders, activiteiten in en om de wijken zelf. Natuurlijk kan de data ook op allerlei andere manieren weergegevens, bijvoorbeeld voor wetenschappelijke analyses, maar dat doen de diverse partners zelf.

Elke drie maanden uitleg en uitwisseling

Alles dat hierboven is uitgelegd spreekt allerlei mensen aan. Maar het blijft een omgeving waarin je je moet verdiepen als je geïnteresseerd bent, er wat kennis over hebt of ontwikkelt, enz. Die betrokkenheid kan niet iedereen opbrengen omdat men er de tijd niet voor heeft of wegens andere redenen. Daarom nodigen we elke drie maanden de belangstellenden uit naar een bijeenkomst waarin we ervaringen uitwisselen, opgedane inzichten delen en tips geven over welzijn en gezondheid ontwikkeling aan de hand van de geregistreerde data.

Contactpersonen:

Leefbaarheidsteam Achtse Barrier: Hans Everstijn en Ben Koenen

Dorpsraad Acht:

COS3I sociale inclusie Achtse Barrier: Wendy Boeijen

AiREAS algemeen:

Jean-Paul Close